

Ovdal ja maŋŋá boahkuheami

Ovdal boahkuheami jearrá dearvvašvuodabuohccidivššár leago mánná dearvvas ja jus ovdal lea reageren boahkuheapmái. Eanaš mánát ožžot unna dahje eai oba oaččuge reakšuvnna boahkuheamis.

Ovdal boahkuheami

Ovdal boahkuheami jearrá dearvvašvuodabuohccidivššár leago mánná dearvvas ja jus ovdal lea reageren boahkuheapmái. Muite addit dieđu dearvvašvuodabuohccidivššárii jus mánás lea allergiija dahje eará dearvvašvuodaváttisvuodat. Jus mánná gieskat lea ožžon dálkasa dahje boahkuheami mii ii leat mánáidboahkuhanprográmmas ferte mitalit dan birra maid. Dasa lassin ferte mitalit dearvvašvuodabuohccidivššárii jus eadni lea ožžon dálkasiid mat váikkuhit dávddaid vuostálastinnákci áhpehisdilis dahje njamahanáigodagas go dalle sáhtá leat dárbu maŋdit boahkuheami mottiin boahkuhemiin.

Ovdal boahkuheami jearrá dearvvašvuodabuohccidivššár leago mánná dearvvas ja jus ovdal lea reageren boahkuheapmái. Muite addit dieđu dearvvašvuodabuohccidivššárii jus mánás lea allergiija dahje eará dearvvašvuodaváttisvuodat. Jus mánná gieskat lea ožžon dálkasa dahje boahkuheami mii ii leat mánáidboahkuhanprográmmas ferte mitalit dan birra maid. Dasa lassin ferte mitalit dearvvašvuodabuohccidivššárii jus eadni lea ožžon dálkasiid mat váikkuhit dávddaid vuostálastinnákci áhpehisdilis dahje njamahanáigodagas go dalle sáhtá leat dárbu maŋdit boahkuheami mottiin boahkuhemiin.

Li leat váralaš boahkuhit máná geas lea nuorvvu dahje gii lea eará láhkai veajuheapme. Lea dattege dábálaš maŋdit boahkuheami jus mánná lea fáhkka buohccán ja go lea feber badjel 38 °C.

Doavttir besse iskat máná geas ovdal leamaš erenoamáš reakšuvnnat boahkuhemiide ja máná geas lea duodalaš dahje bistevas buozalmasvuhta ovdal boahkuhuvvo. Muhttin dilálašvuodain sáhtá leat buoremus erenoamážit heivehit boahkuhanprográmma.

Maŋŋá boahkuheami

Eanaš mánát ožžot unna dahje eai oba oaččuge reakšuvnna boahkuheamis. Feber badjel 39 °C ja/dahje heajut dearvvašvuhta go dábálaččat lea sáhtá leat duodalaš buozalmasvuoda mearka, iige dárbbas leat reakšuvdna boahkuheapmái. Váldde danne álo oktavuoda doaktáriin jus leat fuolastuvvan máná dihte.

Reakšuvnnat boahkuhemiide (liigeváikkuhusat)

- Ahte ruvssoda, bohtana dahje bávččaga gokko lea čuggejuvnon dáhpáhuvá duollet dalle buot boahkuhemiid maŋŋá mat addojit dálkkasnáluin, ja sáhtá bistit moadde beaivvi.
- Nu ollu go 1 juohke 10 mánás lea veahá feber, mášohisvuhta, čierrun, váibasat, unohasvuhta dahje váilevas borranmiella 1-2 jándora boahkuheami maŋŋá. Feber badjel 39,5 °C ii leat dábálaš.
- Smávva mánáin sáhtá feber mii vearrána johtilit dagahit febergeasáhagaid. Febergeasáhagat eai leat iešalddis váralaččat, muhto sáhtá leat dramáhtalaš vásihit daid. Berre váldit oktavuoda doaktáriin, sihkkarastin dihte ahte ii leat eará fáhkka buozalmasvuhta.

- Ahte lea šoavkat, váibmogákkahat dahje ahte jámálga lea eanet dábálaš stuorát mánáide go njuoratmánáide, ja sivvan dasa lea measta álo ahte mánná reagere dasa ahte čuggejuvvo/bákčasiidda dahje dilálašvuhtii.
- Muhttin hárvanaš oktavuodain sáhtta mánná oažžut allergijalaš reakšuvnna boahkuhepmái. Eanaš allergijalaš reakšuvnnat bohtet dakka maŋŋá boahkuheami. Danne galgá mánná vuordit unnimusat 20 min dearvvasvuodastašuvnnas maŋŋá boahkuheami.

Našunála boahkuhanregisttar SYSVAK

SYSVAK ulbmil lea doalahit oppalašgeahčastaga juohkehačča boahkuhanstáhtusis ja čuovvut mielde mo servodagas muđui lea boahkuhangokčan. Dearvvašvuodabálvalussii lea registtar veahkkeneavvun sihkarastit ahte buot mánát ožžot dohkálaš boahkuhanfálaldaga.

Buot boahkuheamit mat addojit galget registrerejuvvot SYSVAK:i. Buot boahkuheamit mat addojit mánáidboahkuhanprográmma bokte galget registrerejuvvot, das ii beasa eret. Boahkuheamit mat ovdal leat addon ja eai leat registrerejuvvon, galget maŋit áiggis registrerejuvvot.

SYSVAK:i registrerejuvvo namma, riegádannummir, boahkuheapmi ja boahkuhandáhton. Dieđut registrerejuvvojit ja vurkejuvvojit njuolggadusaid mielde mat gustojit personsuodjalepmái dearvvašvuodabálvalusas.

Dárbbasatgo eanet dieđuid vai leatgo dearvvašvuodabargi?

- [Lágat ja njuolggadusat mat gusket boahkuhepmái \(Girjedárogillii\)](#)
- [Praktihkalaš dieđut boahkuheami birra \(Girjedárogillii\)](#)
- [Go juoga lea dahkkon boastut \(Girjedárogillii\)](#)
- [Liigeváikkhusat maŋŋá boahkuheami \(Girjedárogillii\)](#)